

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Definitieve goedkeuring

**Eindrapport van het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan
2015-2019**

1. INHOUDELIJK

SITUERING:

De volledige situering van het eindrapport over het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan 2015-2019 kan gelezen worden in de principiële goedkeuring door de regering (VR 2019 2203 DOC. 0367/1 en DOC.0367/2 Eindrapport JKP).

Na de principiële goedkeuring op 22 maart 2019 werden de adviesvragen verstuurd naar de Vlaamse Jeugdraad en het Kinderrechtencommissariaat.

Op 24 april ontving ik het advies van het Kinderrechtencommissariaat (referentie 2018-2019/11 dd. 24/04/2019); op 23 april ontving ik het voorlopig advies 1903 van de Vlaamse Jeugdraad dd. 18/04/2019. Het werd reeds een eerste keer besproken door de Adviesraad op 3 april, vervolgens voorgelegd aan de agendagroep van de Vlaamse Jeugdraad op 17 april 2019. Het wordt bekrachtigd op de Algemene Vergadering van 8 mei 2019.

REACTIE OP DE ADVIEZEN VAN DE VLAAMSE JEUGDRAAD EN HET KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT.

De Vlaamse Jeugdraad geeft zelf aan dat ze met hun advies hebben gefocust op de lessen die we uit dit eindrapport kunnen leren met het oog op het nieuwe JKP. Ondertussen wordt de opmaak van het nieuwe JKP immers al volop voorbereid.

Ook het Kinderrechtencommissariaat geeft vooral beleidssuggesties voor de toekomst. Een zeer interessante lijst van aanbevelingen gestoeld op de praktijk van de Klachtenlijn en eigen onderzoek, en op de slotbeschouwingen van het VN-Comité voor de Rechten van het Kind.

Zowel de VJR als het KRC vragen naar meer analyse van het gevoerde beleid. Misschien moeten we in de toekomst ook meer ruimte maken in het rapport voor zulke teksten, een afsluitend stuk beleidsanalyse toevoegen: welke keuzes werden er gemaakt, wat toont het onderzoek hierover aan...

In antwoord op beide adviezen kan algemeen verwezen worden naar het nieuwe format waarin het volgende JKP zal opgemaakt worden (cf. het Besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2018). Hierin wordt het concept van het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan verduidelijkt. Zo zal de Vlaamse Regering ter voorbereiding van het nieuwe Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan, binnen een half jaar na het begin van de regeerperiode, maximaal vijf prioritaire, transversale doelstellingen voor kinderen en jongeren selecteren. Voor elk van de gekozen prioritaire doelstellingen wordt, onder coördinatie van de Vlaamse minister bevoegd voor jeugd, vervolgens een projectplan opgemaakt. In het volgende JKP zullen binnen de grote maatschappelijke doelen van het decreet, dus een beperkt aantal complexe, beleidsdomeinoverschrijdende thema's actiegericht en projectmatig uitgewerkt worden. Zie ook:

- de nieuwe aanpak en het belang van de projectstructuren, met elk hun stuurgroep/taskforce, waarbij we zowel een sterker draagvlak bij de betrokken administraties als bij de relevante middenveldactoren beogen;
- het participatieve traject en een sterkere terugkoppeling naar alle betrokken stakeholders die in het besluit werden vooropgesteld. Door de gemaakte keuzes wordt dit beter haalbaar;
- het opzet om bij elke projectstructuur goede indicatoren te creëren om veel concreter de impact van de doelen op te volgen;
- de nieuwe doelstellingen die op het Groteprioriteitendebat van 26 april 2019 kwamen bovendrijven.

Er kan alvast ook gesteld dat het nieuwe JKP op de een of andere manier zal focussen op specifieke groepen zoals kinderen en jongeren met een handicap en minderjarige nieuwkomers, omdat ook de omgevingsanalyse duidelijk aangeeft dat er rond deze groepen een hoge sense of urgency heerst. Afhankelijk van hoe concreet de transversale doelen geformuleerd worden, kunnen bepaalde kwetsbare doelgroepen een structurele aandacht krijgen.

Feit is dat voor dit plan een procesevaluatie is gemaakt in de voorbereiding van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2018. De belangrijkste **conclusies** werden **toegevoegd in de inleiding op het eindrapport**. In het BVR werd bovendien bepaald dat voortaan zowel in het tussentijds rapport als in het eindrapport ook een evaluatie moet gemaakt worden.

1. (voorlopig) Advies 1903 van de Vlaamse Jeugdraad (VJR)

De VJR spreekt de wens uit om het JKP actiever en doorlopend op te volgen. Feit is dat we voor dit JKP reeds halfjaarlijks rapporteerden over de 23 prioritaire acties die de VJR selecteerde. In art. 3 van het BVR is voorzien dat voor het volgende JKP per prioritaire doelstelling een stuurgroep wordt opgericht waarin de betrokken ministers en administraties zijn vertegenwoordigd en die verantwoordelijk is voor de opmaak en de opvolging van de projectplannen. In lijn met het decreet is het aangewezen dat er ook vertegenwoordigers van kinderen, jongeren en het jeugdwerk deel van uitmaken.

De bezorgdheid van de VJR om het JKP goed af te stemmen met de andere horizontale plannen volg ik. Er moet op gelet worden dat in het JKP jeugd- en kinderrechtenspecifieke doelen worden opgenomen, en waar mogelijk nieuw beleid ontwikkeld wordt.

Aangezien het volgende JKP beperkter en meer gefocust zal zijn, wordt het wellicht beter haalbaar om in de volgende rapportages een volledig overzicht mee te geven van de uitvoering van de acties. Met het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2018 moet tegemoet gekomen worden aan de opmerking van de VJR dat het JKP te weinig samenhang vertoont en dat een aantal acties te

weinig bijdragen tot het realiseren van de geformuleerde doelstelling. De ambitie is alvast groot om met het volgende JKP effectief ook een verschil te maken.

2. Advies 2018-2019/11 van het Kinderrechtencommissariaat (KRC)

Het Kinderrechtencommissariaat waardeert de vele acties en inspanningen en de bijdrage die de Vlaamse Regering leverde aan de implementatie van het kinderrechtenverdrag in Vlaanderen, maar formuleert ook een aantal beleidssuggesties voor het volgende plan.

Algemeen kan vastgesteld worden dat het KRC blijft betreuren dat het JKP zich beperkte tot 12 strategische doelen, en dat het eindrapport een status geeft van de vooropgestelde acties. Dit betekent inderdaad dat niet alle beleid ten aanzien van kinderen en jongeren en niet alle actuele uitdagingen in beeld komen. Men realiseert zich te weinig dat het Eindrapport JKP geen algemeen rapport is van wat er in Vlaanderen gebeurt m.b.t. kinderen en jongeren. Veel van de gesuggereerde acties voor de toekomst zijn toe te wijzen aan een specifieke bevoegdheid. Los van het nieuwe JKP, zal elke minister gevraagd worden om een antwoord te formuleren op de slotbeschouwingen van het VN-Comité Kinderrechten. I.f.v. de periodieke VN-rapportage kan wel een volledig overzicht gevraagd worden.

In die zin is het eindrapport in zekere zin statisch. Dit is eigen aan een beleidsplan dat een aantal doelen vooropstelt en probeert te realiseren. Met het tussentijdse rapport zijn vanuit de actualiteit wel een aantal nieuwe acties toegevoegd die mee werden geëvalueerd. Dit neemt niet weg dat buiten het JKP om wel degelijk werd ingespeeld op acute problematieken. Door de keuze van in de toekomst op 5 doelstellingen in te zetten zal het veel realistischer zijn om deze doelen ook nauwgezet op te volgen en bij te sturen waar nodig. Door taskforces aan te stellen bij elk project, zal er meer betrokkenheid en draagvlak zijn doorheen de Vlaamse overheid om kort op de bal te spelen bij de nodige acties.

In het uitvoeringsbesluit is voorzien dat in het volgende plan per project een analyse, indicatoren en een budget wordt vastgesteld.

Het JKP 2015-2019 bevatte acties vanuit participatieve trajecten waarbij gefocust werd op inhoudelijke onderwerpen, los van de mogelijkheid of hier monitoring voor gebeurde of kon ontwikkeld worden. De timing was te kort om hier telkens ook trajecten rond op te zetten. In de nieuwe aanpak van het JKP zal hier veel meer ruimte voor gemaakt worden. Door de keuze van 5 projecten wordt het realistischer om nieuwe indicatoren te ontwikkelen voor de vooropgestelde doelstellingen.

Het KRC mist budgetmonitoring. Dit zou zinvol kunnen zijn, maar sommige acties maken deel uit van de algemene werking en vallen moeilijk tot niet in beeld te brengen. Het nieuwe plan zou dit door de toevoeging van een projectplan met begroting wel kunnen vergemakkelijken.

Het KRC vraagt uitdrukkelijk om in het volgende plan, los van de prioriteiten in het JKP, blijvend in te zetten op alle rechten in het kinderrechtenverdrag. Wat ik als minister bevoegd voor de coördinatie van de kinderrechten, alleen maar kan beamen.

M.b.t. armoede formuleert het KRC een aantal interessante suggesties voor de volgende minister bevoegd voor armoedebestrijding, maar ook voor de nieuwe minister van onderwijs, tewerkstelling, jeugd, welzijn. Er moet inderdaad waar mogelijk gewerkt met streefcijfers per actie; een evaluatie van het effect van de maatregelen is zinvol.

Het KRC vraagt een nationaal klimaatplan; een aanpak van ruimtebelemmerende regelgeving; een kindnorm in het mobiliteitsbeleid m.b.t. de basisbereikbaarheid, beter leerlingenvervoer...

Het KRC mist een coherente strategie tegen schooluitval, een structurele aanpak van pesten op school, meer afstemming tussen hulpverlening en onderwijs, een aanpak ten gronde van gelijke onderwijskansen; participatie van kinderen op individueel niveau loopt volgens KRC nog mank; Vlaanderen moet meer investeren in kinderrechteneducatie, de oorzaken van het onwelbevinden van kinderen en jongeren moet aangepakt worden, recht op wonen moet een prioriteit worden...

Dit alles zijn alvast thema's die nu al in het nieuwe JKP-traject worden opgenomen en die verder uitgewerkt zullen worden i.f.v. de keuze van de 5 transversale doelen. Op het Groteprioriteitendebat kon het middenveld deze keuze mee sturen door mee de rangschikking te bepalen van de doelstellingen die voorlagen.

Gelet op de adviezen werden slechts minimale aanpassingen doorgevoerd in het ontwerp van eindrapport.

De belangrijkste conclusies uit de evaluatie van het JKP-concept werden toegevoegd in de inleiding op het eindrapport. De dilemma's die naar boven kwamen in de evaluatie worden kort geschetst; er wordt geduid waarom gekozen is voor de optie van een gefocust en meer actiegericht plan; er wordt ook kort aangegeven wat de randvoorwaarden zijn waaraan het nieuwe JKP-concept moet voldoen.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Zie principiële goedkeuring VR 2019 2203 DOC. 0367/1 en DOC.0367/2 Eindrapport JKP

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Zie principiële goedkeuring VR 2019 2203 DOC. 0367/1 en DOC.0367/2 Eindrapport JKP

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Zie principiële goedkeuring VR 2019 2203 DOC. 0367/1 en DOC.0367/2 Eindrapport JKP

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het eindrapport van het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan 2015-2019.

2° de Vlaamse minister bevoegd voor de coördinatie van het kinderrechtenbeleid, te gelasten om voornoemd eindrapport te bezorgen aan het Vlaams Parlement en het Kinderrechtencommissariaat.

De Vlaamse minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel

Sven GATZ

Bijlagen:

- Het eindrapport van het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan 2015-2019
  - o annex 1: Uitvoerstatus van de acties per strategische doelstelling
- Het advies van het Kinderrechtencommissariaat 2018-2019/11 dd. 24/04/2019
- Het advies 1903 van de Vlaamse Jeugdraad dd. 18/04/2019, bekrachtigd op de Algemene Vergadering van 8 mei 2019.